

LUNA

Pieter Koolwijk

met illustraties van
Linde Faas

Lemniscaat Rotterdam

Van Pieter Koolwijk verschenen bij Lemniscaat:

Vlo en Stiekel

Vlo en Stiekel – Vliegen zwammen

Bens boot

Baas van de wereld

Prutje

Gozert

En toen was je ineens een personage in een boek...

© 2021 Pieter Koolwijk

Omslag en illustraties: © 2021 Linde Faas

Boekverzorging: Eveline Verburg

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48,

3062 HL Rotterdam, 2021

ISBN 978 90 477 1250 3

NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Lithografie: Pixel-It, Zutphen

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux, waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Kijk voor spelletjes, lessuggesties en meer op:
www.lemniscaat.nl

1. Trol

Het was een fijne dag. Een heerlijke dag. Echt een dag om van te houden. Een voorzichtig zonnetje zorgde ervoor dat het niet te koud was. De wind liet mijn haren zachtjes dansen en de bomen waren zo mooi gekleurd dat ze wel uit een schilderij leken te komen. Bruin. Rood. Oranje. Geel.

Een herfstschilderij.

Maar het was vooral zo'n geweldige dag door mijn twee vrienden.

Ties en Gozert.

Bij hen was ik niet apart. Niet anders. Niet raar. Nee, bij hen was ik gewoon Luna. Niets-aan-de-hand-Luna.

'Kom nou!' riep Ties. Hij stond aan de overkant van de sloot, zo ongeduldig heen en weer te wiebelen dat het leek alsof hij moest plassen.

Gozert was daar ook, al zag ik hem nergens. Niet zo vreemd, want ik had hem nog nooit gezien.

Gozert was namelijk onzichtbaar.

Behalve voor Ties. Ties was de enige in de hele wereld die hem kon horen en zien. Die beleefde de meest waanzinnige avonturen samen met zijn onzichtbare vriend. Mensen snapten dat niet en vonden het makkelijker om te doen alsof Ties gek was.

Maar ik wist wel beter.

Ook al kon ik Gozert niet zien, ik hoorde hem wel. Ik kon zelfs met hem praten. Deze hele Gozert-situatie was het best te vergelijken met de sloot waar ik overheen

moest. Het water was niet te zien, door alle blaadjes die erop dreven. Het was onzichtbaar, maar het was er wel. Daar twijfelde ik niet aan. En zo werkte het ook met Gozert. Dat je iets niet kon zien, betekende niet dat het niet bestond.

Ik zette een voet op het dunne balkje en liep voorzichtig naar de overkant. 'En jullie weten zeker dat dit een echte trol is?' vroeg ik. Ik wist zelf ook wel dat het een stomme vraag was. Trollen bestonden niet.

Ties en Gozert zagen de wereld soms door een nogal fantasievolle bril. Met hun verbeelding maakten ze van

een mug een echte olifant. Maar dan wel eentje die kon dansen, vliegen en kusjes gaf met zijn slurf.

'Zeker weten!' zei Gozert.

'Super zeker weten,' vulde Ties aan.

'Dat zeiden jullie ook over die kinderopvang.' Ik stapte van het balkje af, in het gras van de slootkant. 'Maar dat bleken helemaal geen monsters te zijn.'

'Het scheelde anders niet veel,' zei Gozert. *'Bijna-monsters.'*

'Zelfs dat niet,' lachte ik. 'Het waren gewoon mensen.'

'Ja,' zei Gozert. *'Afschuwelijke mensen.'*

'Superafschuwelijke mensen,' zei Ties.

'Superafschuwelijke monstermensen,' zei Gozert.

Ties knikte. 'En dat is bijna hetzelfde als monsters.'

Lachend schudde ik mijn hoofd. 'Jullie zijn echt niet goed, hoor.' En dat was precies de reden waarom wij met z'n drieën zo goed bij elkaar pasten. Dat waren we tenslotte allemaal niet. 'Maar vooruit, laat die trol maar eens zien.'

'Oké,' zei Gozert, *'maar niet huilen, want hij is echt super-eng.'*

'En supergevaarlijk,' zei Ties.

'En supergriezelig.'

'En superstinkerig.'

Opnieuw schudde ik mijn hoofd. 'Sukkels,' zei ik lachend. Dat bedoelde ik niet als scheldwoord, maar als compliment.

'Wachten jullie hier even?' zei Gozert.

Ik zag hoe Ties zijn vriend met zijn ogen over het terrein volgde.

'Wat doet hij?' vroeg ik nieuwsgierig.

'Hij klimt omhoog.' Ties wees naar een grote berg auto's die schots en scheef op elkaar waren gestapeld. 'Langs die stapel auto's.'

Even bleef het stil. Ties stond grijnzend omhoog te kijken. Bijna dagdromend, alsof hij even verdwaald was in zijn eigen gedachten.

Tot Gozert ineens van boven op de autoberg begon te schreeuwen. *'Daar loopt hij! Die vieze smerige trol!'*

Ik keek naar Ties. 'Welke kant moeten we op?' Hoewel ik zeker wist dat hier geen trol rondliep, begon ik toch wel een beetje nieuwsgierig te worden.

'Volg mij maar,' klonk het ineens naast me.

Geschrokken deed ik een stap opzij. Gozert was voor mij soms letterlijk onnavolgbaar. Dan klonk hij ineens veel dichterbij dan dat ik hem verwachtte. Hoe vaak ik ook zei dat hij me niet zo moest laten schrikken, hij trok zich er nooit iets van aan.

Ties zakte door zijn benen, ging op zijn knieën zitten en begon over de smerige grond te kruipen, met zijn blik gericht op iets voor hem.

Op Gozert.

Ik volgde Ties z'n voorbeeld. Nou ja, niet helemaal. Ik deed het half gehurkt, omdat ik geen zin had om smerig te worden. Muisstil bewogen we ons tussen de auto's door. En net toen ik dacht dat we maar een beetje doelloos over het terrein slopen, hoorde ik ineens een rokerige, rauwe mannenstem.

'Is dat hem?' vroeg ik.

Ties knikte.

'Kijk zelf maar,' zei Gozert.

Dat liet ik me geen tweede keer zeggen. Ik kwam een stukje omhoog, gluurde voorzichtig over de motorkap van de auto en kon mijn ogen niet geloven.

Een trol!

Zelfs na een paar keer knipperen zag ik toch echt een trol staan. Hij was groot. Echt ontzettend groot. Hij had een kale kop, een enorme neus, dikke, borstelige

wenkbrauwen en stoppels op zijn kin. Ik weet niet of het kwam doordat hij tanden miste of dat het gewoon aan de blik in zijn ogen lag, maar hij zag er niet bijster slim uit.

Snel dook ik omlaag. Ik keek naar Ties en moest mijn best doen om niet in lachen uit te barsten.

'Wat?' vroeg Ties.

'Hij lijkt echt op een trol!' gierde ik uit.

'Stil nou,' zei Ties verschrikt. 'Straks hoort hij ons.'

'En dan kunnen we hem niet meer vangen,' zei Gozert.

'Wat?' zei ik. Meenden ze dit serieus? 'Jullie willen hem echt gaan proberen te vangen?'

'Ja, natuurlijk,' riepen Gozert en Ties in koor.

Ik gilde het uit. Mijn hoge schaterlach moest over de hele autosloperij te horen zijn. In ieder geval door die man, of die trol – wat hij ook was.

'Wat moet dat daar?' brulde de trollenman.

'Missie afbreken!' riep Gozert.

Ties sprong meteen overeind. 'Missie afbreken! Missie afbreken!'

'Wat?' Ik ging rechtop staan, keek naar Ties en draaide me toen naar de trol. 'Hij komt eraan,' schreeuwde ik. 'Missie afbreken!'

Samen met Ties rende ik over het terrein, tussen de auto's door, achtervolgd door een woedende, gruwelijke trol.

'Missie afbreken!' riep Gozert.

'Missie afbreken!' schreeuwde Ties.

'Missie afbreken!' lachte ik.

Bij de sloot sprong ik op het balkje en balanceerde ik behendig naar de overkant. Ties niet. Die ging dwars door de smerige sloot. Echt heel erg vond hij dat blijkbaar niet, want hij klom lachend uit het vieze water.

Aan de andere kant van de sloot stond de trollenman te stampvoeten. Hij had ons niet te pakken gekregen. Gelukkig maar. Anders was het misschien toch allemaal wat minder grappig geweest.

Bij Ties thuis was het fantastisch. Zijn ouders vonden helemaal niets raar, of wisten dat anders heel goed verborgen te houden. Ik mocht ze gewoon bij hun voornamen noemen: Paul en Cindy. Dat vonden ze fijner dan dat ik ze 'Ties z'n vader' en 'Ties z'n moeder' noemde. Dat vond ik zelf eigenlijk ook wel. Ze waren de liefste, vrolijkste en meest behulpzame mensen die ik kende. Maar ze waren vooral altijd heel erg geïnteresseerd. Iets wat mijn ouders totaal niet waren. Niet in mij, in ieder geval.

In geuren en kleuren vertelde ik het hele verhaal. Over de gevaarlijke trol, over missie afbreken en over Ties die zonder na te denken in de sloot sprong. Cindy schudde haar hoofd, maar ze keek niet boos. Eerder alsof ze Ties heel graag een knuffel wilde geven.

Paul kwam niet meer bij van het lachen. 'Ties,' zei hij, toen ik klaar was met mijn verhaal. 'Als je het nog eens in je hoofd haalt om op trollenjacht te gaan...' Hij bleef stil en keek Ties serieus aan.

'Ja?' vroeg Ties voorzichtig.

'... dan wil ik dat je dat aan mij komt vertellen.' Paul grijsde breed. 'Zodat ik met je mee kan gaan!'

'Paul!' Cindy gaf hem een tik tegen zijn bovenarm, maar ze moest zelf ook lachen. 'Als meneer Lort straks belt, mag jij opnemen, hoor.'

'Laat Ties dat maar doen.' Paul knipoogde. 'Die heeft veel meer ervaring met trollen dan ik.'

Ties en ik keken elkaar lachend aan.

En toch....

Toch deed het ook pijn. Het was zo fijn, bij de familie van iemand anders. Waarom was dat niet zo bij die van mij? Ik wist het antwoord wel... Dat hadden mijn ouders me wel duidelijk gemaakt. Omdat ik anders was.

Raar.

Gek.

Een normaal mens hoorde geen stemmen in haar hoofd. Voor iemand zoals ik was het leven niet leuk. Ik was zelfs opgesloten in Huize Hopeloos. In een gekkenhuis. En mijn ouders waren echt niet van plan me daar ooit nog weg te halen. Anders hadden ze dat allang gedaan.

Het enige positieve aan die plek was dat ik er Ties had leren kennen, samen met Gozert. En nadat zijn ouders hem weer mee naar huis hadden genomen, mocht ik in de weekenden komen logeren. Nog nooit had ik me ergens zo thuis gevoeld. Zeker niet bij mijn eigen familie.

En dat prikte.

Dat prikte nog gemener dan een brandnetel.

2. Maandag

Op maandag was de sfeer compleet anders. Het was rustiger. Kalmer. Ties was met zijn vader al vroeg de deur uit gegaan. De één naar school, de ander naar zijn werk. En ik werd pas na het avondeten weer teruggebracht naar Huize Hopeloos. Cindy en ik zaten te kletsen aan de keukentafel. Dat deden we iedere maandagochtend. Uit een kleine, zwarte radio klonk muziek die de ruimte vulde met warmte en gezelligheid, en door het raam schenen gouden zonnestralen die ronddwarrelend stof gevangenhielden in hun licht.

‘Wat vind je het ergste in Huize Hoopvol?’ vroeg ze geïnteresseerd.

‘De stemmen,’ zei ik. ‘Die hoor ik daar het meest.’

‘Dat lijkt me inderdaad niet prettig.’ Ze liet een korte stilte vallen. ‘Hier lijkt je er niet echt last van te hebben, hè?’

‘Klopt, hier hoor ik alleen Gozert.’

‘We hebben een G. We hebben een O. We hebben een Z. We hebben een E. We hebben een R. We hebben een T. GOZERT!’ brulde Gozert.

Ik glimlachte en schudde mijn hoofd.

‘Wat is er?’ vroeg Cindy.

‘Het is Gozert,’ zei ik. ‘Die speelt cheerleader of zo, voor zichzelf.’

‘Als ik het niet doe, doet niemand het.’

‘Cheerleader?’ Ze keek om zich heen, alsof ze hoopte hem ineens te kunnen zien. ‘En heb je dan ook zo’n

jurkje aan, Tijs?’ Zo noemde ze Gozert. Tijs. Dat was zijn echte naam.

‘Ja, mam. Een witte, met blauwe en rode streepjes.’ Gozert zei altijd ‘mam’ tegen haar, ook al hoorde ze hem niet. Het was nogal een lang verhaal om uit te leggen, maar het kwam erop neer dat Gozert (Tijs) de broer was van Ties. De overleden broer. De overleden, onzichtbare broer die alleen Ties kon zien en ik kon horen. Zoals ik al zei: nogal een lang en ingewikkeld verhaal.

‘Hij zegt dat hij een witte aanheeft, met blauwe en rode streepjes,’ zei ik.

‘Het staat je vast fantastisch,’ zei ze lachend. Daarna keek ze weer vriendelijk mijn kant op. ‘Heb je enig idee hoe het komt dat je hier geen stemmen hoort?’

‘Nee.’ Ik schudde mijn hoofd.

‘Omdat ik ze allemaal bij je wegjaag.’

‘Ik denk omdat ik hier op mijn gemak ben,’ ging ik verder. ‘Als ik gestrest raak, wordt het erger.’

‘Voor iemand die zegt dat ze mij kan horen, luister je wel ontzettend slecht.’ Gozert zuchtte. *‘Ik ben een vogelverschrikker voor stemmen. Een stemmenverschrikker.’*

Ik reageerde niet op hem. Gozert geloofde altijd iets te veel in zijn fantasiewereld.

Cindy legde haar hand op die van mij. ‘Het doet me goed dat je hier geen stress hebt.’

‘Mij ook,’ zei ik. Al voelde ik vanbinnen weer die prikkelende brandnetel. Zo ontspannen was het nooit met mijn eigen familie. Jammer genoeg. Ze stond op en pakte de lege theekopjes. ‘En je weet het, hè? Als er iets is wat ik voor je kan doen, dan moet je dat zeggen.’

Ik knikte. ‘Dat doe ik.’

‘Dan ga ik nu stofzuigen,’ zei Cindy en ze zette de kopjes op het aanrecht.

‘En ik ga naar de kelder.’ Ik stond op. ‘Nog even tekenen.’ Ik had een hekel aan het geluid van de stofzuiger.

‘*Wacht op mij!*’ Gozerts stem vloog langs me als een schreeuwende wind.

Ik liep de trap af en ging op de keldervloer zitten. Alle tekenspullen lagen er nog, samen met mijn tekening (van een oog) en die van Ties (zoals die van een magisch bos vol draken en grote paddenstoelen).

‘*Mooie tekening!*’ zei Gozert. Zijn stem leek vanaf de bank te komen.

‘Dank je wel.’

‘*Nu nog poten eronder en armen eraan, en dan is het echt een ongelooflijk oogmonster.*’

Ik glimlachte. ‘Nee.’

‘*Waarom niet?*’

‘Omdat het geen oogmonster is...’

‘*O?*’ Gozert klonk oprecht verbaasd. ‘*Wat is het dan wel?*’

‘Gewoon een oog. Om te oefenen.’ Het was moeilijk om goed ogen te tekenen. Dus hoe meer ik oefende, hoe beter ik erin werd.

‘*Een oefenoog?*’

‘Ja.’

‘*Klinkt gruwelijk,*’ zei Gozert enthousiast. ‘*Oefent hij in lasers schieten?*’

‘Nee.’

‘*In mensen bevroren met zijn gestaar?*’

‘Nee.’

‘*Vertel het me!*’ schreeuwde Gozert uit. ‘*Wat voor gruwelijks oefent het vreselijke oog dan wel?*’

‘Helemaal niets,’ zei ik grijnzend. ‘Ik oefen in ogen tekenen.’

‘*Jeetje...*’ Hij klonk alsof ik hem slecht nieuws had gebracht. ‘*Dat klinkt saai.*’

Ik haalde mijn schouders op. ‘Ik word er juist rustig van.’

‘*Van ogen?*’

‘Van tekenen.’

‘*Maar dan kun je toch beter mysterieuze monsters tekenen?*’

‘Welnee.’

‘*Gruwelijke griezels, dan?*’

‘Ook niet.’

‘*Rare reuzen? Kale kabouters? Prachtige prinsessen?*’

Ik schoot in de lach. ‘Nee, Gozert. Gewoon een oog.’

‘*O... T.T. tekent wel altijd wat ik zeg.*’ Gozert noemde Ties vaak ‘T.T.’, omdat hij Ties Toesimint heette, maar soms zei hij ook ‘bro’.

‘Tja, die zit op school,’ zei ik plagerig. ‘Heb jij even pech.’

‘*Ja. Daar moet ik hem met rust laten. Dat is beter.*’ Even was het stil. ‘*Voor hem,*’ zei hij toen.

‘Dat snap ik.’ Ik zou ook niet kunnen opletten als ik Gozert de hele tijd om me heen had hangen. Al kon

ik me school maar moeilijk herinneren. Het was al zo lang geleden dat ik daar was geweest. In Huize Hope-loos kreeg ik nog wel wat uurtjes les, maar dat stelde niet veel voor.

De rest van de ochtend werkte ik rustig verder aan mijn tekening. Af en toe gaf Gozert commentaar, of goedbedoelde adviezen, en ik deed daar op mijn beurt dan helemaal niets mee. Gezellig.

Tot boven de deurbel klonk.

'Even kijken wie het is,' zei Gozert.

'Is goed.'

Ik hoorde Cindy lopen, gevolgd door het geluid van de voordeur die openging. 'Wat leuk dat u bij Luna komt kijken,' zei ze.

'Dat doe ik vaak genoeg, hoor.' Ik herkende haar stem meteen. Het was mijn moeder. 'Ik ga liever doordeweeks in Huize Hoopvol op bezoek,' zei ze.

'Ik bedoel te zeggen dat ik het fijn vind dat u hier op bezoek komt,' legde Cindy uit.

'Dank u wel,' zei mijn moeder. 'Het werd weer eens tijd.'

'Komt u verder.'

'Het is je moeder,' zei Gozert zachtjes vanaf de trap, alsof het behoorlijk slecht nieuws was.

En zo voelde het ook. Mijn moeder was een gewoontedier. Ze veranderde niet zo snel iets in haar leven. Ze was hier één keer geweest. Meteen het eerste weekend dat ik bij Ties ging logeren, waarschijnlijk om te kijken waar ik terecht kwam. Daarna had ik haar hier niet meer gezien. Alleen nog in Huize Hopeloos.

Ik knikte.

'Ga je naar boven?'

'Ik zal wel moeten...' Maar ik wilde niet. Ten eerste

omdat ze ook niets voor mij deed. Ze verdiende mijn aandacht niet. Misschien als ze een heel klein beetje op Cindy leek. Dan wel. En dat deed ze niet. Helemaal niet, zelfs. Ze was eerder het tegenovergestelde. Maar ik wilde vooral niet naar boven omdat ik het niet vertrouwde. Waarom kwam ze ineens onaangekondigd op bezoek?

'Luna!' klonk de stem van Cindy bovenaan de keldertrap.

'Ja?' antwoordde ik, alsof ik geen idee had wat er aan de hand was.

'Je moeder is er. Kom je naar boven?'

'Oké,' zei ik. 'Ik kom eraan.'

'Wil je dat ik meega?' vroeg Gozert.

'Doe maar niet,' zei ik.

'Echt niet?'

'Nee. Ik vind het heel lief van je, maar het is beter als ik zonder jou ga.' Bij de ouders van Ties was het niet erg als ik afwezig reageerde door Gozerts geklets. Of als ik tegen iemand praatte die niet leek te bestaan. Maar bij mijn moeder was dat juist helemaal niet handig, die zou het tegen me gebruiken. Zeker weten. Kwam ze daarom hier? Omdat ze een reden zocht om me hier weg te halen?

'Dan ga ik wel buiten het huis bewaken,' zei Gozert. *'Om te zorgen dat er niemand bij je komt.'*

'Dank je,' zei ik. Zolang hij maar uit de buurt bleef, boeide het me niet wat hij ging doen. Ik zuchtte een keer, kwam overeind en liep langzaam de trap op.

Ik had geen zin in mijn moeder.

Echt geen zin.

Bovenaan de trap liep ik door de gang naar de deur van de huiskamer. Daar bleef ik staan. Eerst even moed verzamelen.

‘Gaat het goed met Luna?’ hoorde ik mijn moeder vragen.

‘Ik heb de indruk van wel,’ antwoordde Cindy. ‘Al weet je het natuurlijk nooit helemaal zeker.’

‘Ze is nogal gesloten, hè?’

‘Dat vind ik eigenlijk wel meevallen. Als ik alleen met haar ben, komt ze meestal wel even praten.’

‘O?’ zei mijn moeder. ‘Thuis was ze nooit zo praterig...’

Natuurlijk was ik thuis niet zo praterig. Ze hadden toch alleen maar commentaar. Luna, doe niet zo gek. Luna, trek niet met je mond. Luna, zit niet zo hard te neuriën. Het was nooit goed.

In de huiskamer bleef het even stil. Het ongemak was door de deur heen voelbaar.

‘Ik doe ook maar wat ik denk dat goed is,’ zei Cindy uiteindelijk. ‘Ik heb de antwoorden ook niet. Ik zie alleen wat werkt bij Ties. Het is allemaal best lastig.’

‘Bent u vaak alleen met haar?’ vroeg mijn moeder. Ze leek Cindy’s opmerking met opzet te negeren.

‘Iedere maandag.’

‘En wat doen jullie dan?’ Er klonk iets verwijtends in de stem van mijn moeder. Precies zoals ik van haar gewend was.

‘Eigenlijk niet zo heel veel,’ zei Cindy. ‘Meestal bemoei ik me zo min mogelijk met Luna en doe ik het huishouden. Rust en stilte lijken haar goed te doen.’

‘Rust en stilte,’ herhaalde mijn moeder. ‘Dat is er bij ons maar weinig. Luna heeft drie zussen. En twee van hen wonen nog thuis.’

‘Maar die gaan doordeweeks toch gewoon naar school?’

‘Jawel,’ antwoordde mijn moeder. ‘Maar mijn man is er ook nog. Die heeft een kantoor aan huis en kan zich nogal storen aan Luna’s gedrag.’

Mijn vader stoorde zich aan alles. Behalve aan Laura. Zij was perfect. Zij was zijn lieveling. Zij werd klaargestoomd om hem later op te volgen. Maar als je geen Laura heette, dan was je maar lastig.

‘Wat doet uw man eigenlijk voor werk?’ vroeg Cindy.

‘Hij is eigenaar van vakantiepark De Kastanjeboom. De meeste zaken kan hij vanuit zijn kantoor regelen. Daarom is hij vaak thuis.’

Volgens mij was hij vooral zo vaak thuis omdat hij helemaal niets gaf om het vakantiepark. Het enige wat hem interesseerde was het geld dat hij ermee verdiende. En dat deed hij het liefst door er zo weinig mogelijk voor te doen.

‘Waar blijft Luna toch?’ hoorde ik mijn moeder vragen. ‘Ik vind het best gezellig om met u te kletsen, maar ik ben gekomen om mijn dochter weer te zien.’

‘Ik zal haar wel even gaan halen.’

‘Graag... Het is tenslotte uw huis.’

Opnieuw die toon. Neerbuigend, geïrriteerd en lichtelijk beschuldigend.

Ik haatte die toon. Het liefst was ik omgekeerd.

Weggerend.

Maar ik deed het niet.

Nee... Ik duwde de deur open en liep de kamer in.